

БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА
ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора з навчальної
роботи

Марина ЗАЙЧЕНКО

08 2023 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Фінанси підприємств» III курс

Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування

Рік навчання: 3-й, семестр 5

Форма навчання: денна

Кількість кредитів ЄКТС – 3,0

Мова викладання – українська

Контактна інформація

викладача

(e-mail, посилання на

курс в Google Classroom

Степова Світлана Миколаївна

stepova1312@gmail.com

<https://classroom.google.com/c/NTM4MjU3OTUxMzcw?cjc=3huetsm>

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Цикловою комісією

фінансово-економічних дисциплін

Білгород-Дністровського фахового коледжу

природокористування, будівництва та

комп'ютерних технологій

Голова циклової комісії

/ Світлана СТЕПОВА/(протокол
№1 від 28.08. 2023р.)

ПОГОДЖЕНО

Голова групи кадрового забезпечення

освітньо-професійної програми Фінанси,

банківська справа та страхування

спеціаліст вищої категорії

Світлана КОСТЕНКО

«__» __. 2023 р.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Фінанси підприємств – обов’язкова дисципліна для підготовки фахівців із спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є грошові відносини, які виникають у процесі господарської діяльності підприємств і пов’язані з формуванням власних і залучених коштів, їх використанням на фінансування витрат і інвестицій підприємства, утворенням і розподілом отриманого прибутку.

МЕТА І ЗАВДАННЯ

Метою викладання навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» є формування системи базових знань з теорії та практики фінансових відносин суб’єктів господарювання, фінансових ресурсів, фінансового планування та організації фінансової діяльності підприємств.

Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення сутності й функцій фінансів підприємств, фінансових ресурсів та джерел їх формування; організації фінансів підприємств; набуття навичок фінансових розрахунків; оволодіння методами фінансового планування, оцінювання фінансового стану.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- організацію діяльності щодо оборотних активів підприємства, випуску цінних паперів;
- кредитування і розрахунки;
- аналіз показників фінансових результатів і рентабельності, фінансового стану підприємства;
- розподіл і використання прибутку;
- фінансування поточної діяльності підприємства;
- планування податків;

уміти:

- відкривати рахунки, депозити;
- отримувати кредити в комерційних банках;
- визначати рівень дивідендів або відсотків; способи підвищення платоспроможності підприємства; форму виплати дивідендів;
- аналізувати показники платоспроможності та фінансової стійкості підприємства;

- виконувати роботу щодо оптимізації складу витрат, формування ефективних джерел їх фінансування, здійснення контролю за перебігом всіх стадій планування витрат; фінансові розрахунки потреб у коштах для забезпечення поточної фінансово-господарської діяльності підприємства;
- здійснювати планування податків на підприємстві;
- контролювати повноту та своєчасність сплати податків на підприємстві;
- використовувати лізинг як сучасний фінансовий інструмент розширення інвестиційної діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Вид заняття	Тема заняття	Результати навчання	Завдання	Години	Оцінювання (бали)
Лекція 1	Поняття фінансів підприємств Організація фінансової роботи на підприємстві	Знати функції фінансів, джерела фінансування діяльності підприємства, основи організації фінансової роботи	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Лекція 2	Готівкові розрахунки. Фінансові санкції за порушення порядку ведення готівкових розрахунків	Знати обмеження в готівкових розрахунках, порядок проведення розрахунків між підприємствами в готівковій формі	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Лекція 3	Безготівкові розрахунки. Вексельна, акредитивна та інші форми розрахунків	Знати види безготівкових розрахунків, порядок їх документального оформлення	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Практична робота 1	Готівкові розрахунки на підприємстві	Вміти обирати спосіб розрахунків відповідно до практичної ситуації та оформлювати відповідні документи	Виконати практичні завдання	2	3
Практична робота 2	Сучасні безготівкові розрахунки	Вміти обирати спосіб розрахунків відповідно до практичної ситуації та оформлювати відповідні документи	Виконати практичні завдання	2	3
Лекція 4	Види кредитів. Принципи кредитування. Порядок надання і погашення кредиту	Знати види кредитів, їх переваги і недоліки, принципи кредитування, порядок видачі кредитів і погашення суми кредиту і відсотків	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Лекція 5	Депозитні рахунки	Знати основні види депозитів та відсотків, порядок розрахунку простих і складних відсотків	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Практична робота 3	Отримання банківського кредиту	Вміти оформлювати документи для отримання банківського кредиту, кредитний договір і договір застави	Виконати практичні завдання	2	3
Практична робота 4	Погашення кредиту і відсотків	Вміти розраховувати відсотки по кредиту, оформлювати документи на оплату кредиту і відсотків	Виконати практичні завдання	2	3

Лекція 6	Доходи підприємств. Джерела отримання доходів.	Знати види доходів, склад доходів від реалізації, інших операційних та фінансово-інвестиційних доходів	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Лекція 7	Витрати і собівартість. Прибуток і його використання	Знати класифікацію витрат, порядок формування собівартості, загальновиробничих витрат, види прибутку	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Практична робота 5	Грошові надходження підприємств і їх використання	Вміти розраховувати доходи і витрати підприємств та фінансовий результат	Виконати практичні завдання	2	3
Лекція 8	Оподаткування підприємств. Податкова система і принципи оподаткування. Поняття податків і їх види.	Знати види податків, перелік загальнодержавних і місцевих податків, елементи основних податків, порядок їх розрахунку	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Лекція 9	Податковий менеджмент	Знати методи і способи оптимізації оподаткування на підприємстві	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Практична робота 6	Розрахунок загальнодержавних податків	Вміти розраховувати податкове зобов'язання з основних податків	Виконати практичні завдання	2	3
Практична робота 7	Розрахунок місцевих податків	Вміти розраховувати податкове зобов'язання з основних податків	Виконати практичні завдання	2	3
Практична робота 8	Податковий менеджмент	Вміти обирати ефективну для підприємства систему оподаткування	Виконати практичні завдання	2	3
Лекція 10	Значення нормування оборотних активів. Порядок розрахунку нормативу оборотних активів.	Знати склад та види оборотних активів, значення нормування, порядок розрахунку нормативів, формули розрахунку показників ефективності використання ОА	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Практична робота 9	Нормування оборотних активів	Вміти визначати необхідний норматив запасів	Виконати практичні завдання	2	3
Практична робота 10	Розрахунок ефективності використання ОА	Вміти розраховувати показники ефективності використання ОА	Виконати практичні завдання	2	3
Лекція 11	Фінансування і кредитування капітальних інвестицій	Знати види НА, методи амортизації, формули розрахунку показників ефективності використання НА	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2

Практична робота 11	Методи нарахування амортизації	Вміти нараховувати амортизацію різними методами	Виконати практичні завдання	2	3
Практична робота 12	Капітальні інвестиції	Вміти розраховувати необхідність капітальних інвестицій та їх джерела	Виконати практичні завдання		3
Лекція 12	Фінансове планування. Бізнес-план.	Знати види планів, структуру та значення бізнес-плану	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Лекція 13	Методика складання окремих розділів бізнес-плану	Знати призначення та зміст кожного розділу бізнес-плану	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Практична робота 13	Складання фінансового плану	Вміти складати фінансовий план підприємства	Виконати практичні завдання	2	3
Практична робота 14	Бізнес-план	Вміти складати бізнес-план підприємства	Виконати практичні завдання	2	3
Лекція 14	Фінансова криза на підприємстві та її наслідки.	Знати причини, ознаки та наслідки фінансової кризи на підприємстві	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Лекція 15	Санація підприємства. Ліквідаційна процедура на підприємстві	Знати порядок і умови проведення санації підприємства	Опрацювати теоретичний матеріал	2	2
Практична робота 15	Процедура санації і ліквідації підприємства	Вміти визначати заходи для оздоровлення підприємства і складати план при процедурі ліквідації	Виконати практичні завдання	2	3
Виконання модульної контрольної роботи					25
Всього за модуль 1				60	100
Разом за курс					100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем відділення)

ПОРЯДОК ПЕРЕРАХУНКУ РЕЙТИНГОВИХ ПОКАЗНИКІВ НОРМОВАНОЇ 100-БАЛЬНОЇ ШКАЛИ ОЦІНЮВАННЯ В НАЦІОНАЛЬНУ ШКАЛУ ТА ШКАЛУ ЄКТС

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	Екзамени, диференційовані заліки	Заліки
90 – 100	Відмінно	Зараховано
85-89	Добре	
74-84		
70-73		
60-69	Задовільно	
35-59	Незадовільно	Не зараховано
1-34		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Основна література

1. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
2. Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрміїчук Н.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с.
3. Ковальчук Н.О., Феदिшин М.П., Жаворонок А.В., Абрамова А.С. Управління фінансовою санацією підприємства: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 231 с.
4. Корпоративні фінанси: навч. посіб./Ковальчук Н.О., Е.О. Юрій. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2019. 440 с.
5. Нікола С.А. Фінанси підприємств : навч. посіб. – ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2020. – 206 с.
6. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрміїчук Н.І. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с.
7. Фінанси підприємств: навч. посібник/за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
8. Фінанси підприємств: навчальний посібник /Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с.
9. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник/ За заг. ред. к.е.н. Юрія Е.О. – Чернівці: Видавництво «Рута», 2017. – 342с.

Додаткова література

1. Колісник М.К. Фінансова санація і антикризове управління підприємством : навч. посіб. / М.К. Колісник, П.Г. Ільчук, П.І. Відлий. – Київ : Кондор, 2007. – 272 с.
2. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності / О. Кононенко, Я. Клиженко. – 3-тє вид., перероб. та доп. – Харків : Фактор, 2012. – 208 с.
3. Кондрашихін А.Б. Фінансова санація : банкрутство підприємств : навч. посіб. / А.Б. Кондрашихін, Т.В. Пепа, В.О. Федорова. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>Бечко П.К. Податковий менеджмент. Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2022. – 288 с.

Інформаційні ресурси

Верховна Рада України [http:// www.rada. kiev.ua](http://www.rada.kiev.ua).

Кабінет Міністрів України [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)

Міністерство економіки України [http:// www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua)

Державна фіскальна служба України [http:// www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua)

Міністерство фінансів України [http:// www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)

Законодавство України [http:// www.zakon/rada.gov.ua](http://www.zakon/rada.gov.ua)